

พจนานุกรมไทย-จีน
泰英中大辭典

蔡文星著

泰京南美有限公司印行

อนุกรมไทย-อังกฤษ-จีน
โดย
บุญชัย นัตตะวานิช

พ.ศ. 2513

สงวนลิขสิทธิ์

จัดพิมพ์โดย

บริษัท นานมี จำกัด

เลขที่ 632-636 ถนนเจริญกรุง พระนคร

โทร. 225770 227126

泰英中大辭典

編著者 蔡 文 星

出版兼
發行者

南英有限公司

泰京石龍軍路632—636號

電話：2225770 2227126

印刷者

太平印刷廠有限公司

香港葵涌圳邊街十至十八號二樓C座

定 價

版權所有 · 翻印必究

一九九四年八月出版

弁 言

許 征 鴻

泰華社會近十年來受鑠於世界之潮流，無論學術界工商業界俱有飛躍之進步。因之人才方面素質之提高。亦成爲必然之形勢。故個人學識之修養，必具中英泰三種語言文學，方足應付客觀之需要。確爲無所諱言者。

近年以還。此間出版界嘗相繼出版有關中泰文化之文藝學術書籍多種。對溝通中泰文化，與惠益學術工商界者，誠有相當份量也。

惟以辭書方面，現所流行者，祇限中英文對照。中泰文對照。泰英文對照。及泰中文對照等。實未能滿足當前學人實際之需要。蓋中英泰文對照之辭書尚付缺如。殊感遺憾。現欣聞蔡文星先生所編著之中英泰文俱備之辭書。以爲世用。即告問世。

蔡文星先生係泰華文化界之名流，其中英泰文的修養。極有根底。畀以編著之責任。允稱上選。經蔡先生累年積月之精心結撰。分條釋縷。探秘窺奧。目舉網張。燦然於兩年前宣告脫稿。又得文化界盧維基先生爲之訂正。盧先生中英泰文造詣亦係上駟之材。憚精竭慮。費時彌月。可謂慎矣備矣。

夫此書之成帙。時間精力。實繁有徒。深信刊印之後。不但都山可懸。國人爭寫。而且路邑傾聲。士林倚重。可預卜焉。敢泐數語。弁之卷端。

佛曆二五一三年五月五日於泰京中華報編輯部

序 言

本辭書之形成，旨在介紹泰文之字義，其以英文及華文加釋者，目的在於令讀者對泰文更深認識，對於學習英文及華文者亦可借此釋其疑義，非敢言得盡善盡美，惟求因此作為拋磚引玉而已。

本書重於實用，故一字之後盡量隨以詞句，務使讀者能得舉一隅而反三。

英華文釋義之後，為求更詳其義起見，在可能範圍內再舉例，一泰文含數義時，統以(1)(2)等分開，逐一釋義，以免淆混之弊。

書中如有錯漏或解義不盡者，但願賢者不吝摘示，則幸甚矣。

編者識

二五〇八年八月十一日

คำนำ

พจนานุกรมไทย-อังกฤษ-จีนเล่มนี้ เริ่มเค้าโครงมาตั้งแต่ข้าพเจ้าเอง กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน เนื่องด้วยเห็นว่าถ้าหากเอกสารที่หมวดต่าง ๆ มา แปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีนกำกับเข้าไป อาจจะทำให้มีความเข้าใจ และความรู้นี้ในด้านใช้ภาษาต่างประเทศแตกฉานขึ้นไม่มากนักน้อย ต่อมาเมื่อ จักรงานอาชีพเข้ารู้สึกว่าจะสับสนและกลืนกัน แสดงให้เห็นว่าภาษาอังกฤษและภาษาจีนเป็นส่วนประกอบในการแก้ไขปัญหาค้นคว้าได้หลายอย่างเหมือนกัน ข้าพเจ้าจึงเริ่มรวบรวมต้นฉบับเดิมให้เข้ารูปเป็นพจนานุกรมขึ้น พร้อมทั้งค้นหาคำศัพท์ต่าง ๆ จากหนังสือหลายประเภท ซึ่งประกอบเป็นคำแปล และอธิบายตามความหมายแต่ละคำของภาษาไทย เพิ่มเติมตลอดมาเป็นเวลาหลายปี ดังที่ท่านผู้อ่านได้เห็นอยู่ ณ บัดนี้

อย่างไรก็ตาม คำแปลจากศัพท์ไทยเป็นอังกฤษและจีนในเล่มนี้ ข้าพเจ้าได้ความรู้มาจากหนังสือประเภทต่าง ๆ ซึ่งบรรดาท่านผู้ทรงวุฒิความรู้ ได้รวบรวมหรือเขียนขึ้นมา ข้าพเจ้าเองเป็นเพียงแต่พยายามรวบรวมและเรียบเรียงให้เป็นเล่ม เพื่อสะดวกแก่ผู้ประสงค์จะอาศัยเป็นอุปกรณ์แนวทางแห่งความหมายแต่ละคำเป็นภาษาต่างประเทศเท่านั้น ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงเว้นเสียมิได้ที่จะขอแสดงความขอบพระคุณต่อบรรดาผู้ทรงวุฒิความรู้ และผู้แต่งตำราหนังสือทุกเล่มทุกฉบับ ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ อันเป็นสารสำคัญ ที่ให้กำเนิดแก่พจนานุกรมเล่มนี้ขึ้น

บุญชัย ฉัตรวานิช

๑๑ สิงหาคม ๒๕๐๘

凡 例

本書所用之縮寫及標記如次：

น. = 名詞	พญ. = 植物	วิท. = 科學, 物理
ด. = 代名詞	แพทย. = 醫學	บช. = 會計
ก. = 動詞	เค. = 化學	รัฐ. = 政治
ว. = 副詞	ดาราศ. = 天文	กษ. = 農科
ด้น. = 連接詞	ตลก. = 俚語	โรค. = 疾病
อ. = 感嘆詞	ไ. = 文法	ภู. = 地理

“——”此標記後之文字或詞語,乃作解釋標記前之意義者,
 例如 กำกับ ก. to direct, superintend. 監督,管理. — ผู้กำกับ น.
 director. 監督人. ลุ่ม ว. low, moist. 低的,低濕的. — ที่ลุ่ม น.
 low, land. 低原,低地. 等是.

“=”此標記後之文字或詞語與標記前者同義,例如 กำจัด
 ก. to get rid of, eradicate. 祛除,驅除,剷除. = ขจัด วาจา น. speech,
 talk. 言語,說話. = กำพูด วะแวบ = วะวาบ 等是.

— อักษรย่อและเครื่องหมาย —

อักษรย่อและเครื่องหมายที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้มีดังต่อไปนี้:-

น.	= นาม	ดารา	= ดารา
ด.	= ดรรพนาม	ดลิต	= ภาษาดลิต
ก.	= กริยา	ไว.	= ไวยากรณ์
ว.	= กริยาวิเศษณ์หรือคุณศัพท์	วิท.	= วิทยาศาสตร์
ด้น.	= ด้นทาน	บช.	= บัญชี
อ.	= อุทาน	รัฐ.	= รัฐศาสตร์
พฤ.	= พฤกษศาสตร์	กษ.	= เกษตรศาสตร์
แพทย์	= แพทย์	โรค	= โรค
เค.	= เคมี	ญ.	= ญูมิศาสตร์

“ — ” เป็นเครื่องหมายแสดงว่าคำหรือประโยคต่อไปเป็นตัวอย่าง หรือ คำบรรยายที่จะขยายความหมาย ของคำอยู่ก่อนเครื่องหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น กำกับ ก. to direct, superintend. 監督, 管理. — ผู้กำกับ น. director. 監督人. ลุ่ม ว. low, moist. 低的, 低濕的. — ที่ลุ่ม น. low land. 低原, 低地. เป็นต้น

“ = ” แสดงว่าคำต่อจากนั้น มีความหมายเท่ากับคำที่อยู่ก่อนเครื่องหมาย นั้น เช่น กำจัด ก. to get rid of, eradicate. 祛除, 驅除, 剷除. = ขจัด วาจา น. speech, talk. 言語, 說話. = คำพูด วะแวบ = วะวาย เป็นต้น

สารบาญ

ก	1-72	น	290-313
ข	73-99	บ	313-337
ค	99-133	ป	337-384
ฅ	133-134	ฝ	384-400
ง	134-141	ฟ	400-405
จ	141-162	พ	405-444
ฉ	163-170	ฬ	444-450
ช	170-188	ภ	450-458
ซ	188-196	ม	458-490
ด	197	ย	490-512
ฎ	197	ร	512-562
ฏ	197	ฤ	562-563
ฐ	197	ฦ	563
ฑ	198	ล	563-601
ท	198	ฬ	601
ฒ	198	ว	601-630
ณ	198	ศ	630-639
ด	198-217	ษ	639
ต	217-248	ส	640-729
ถ	248-259	ห	729-795
ท	259-287	อ	795-855
ธ	287-290	ฮ	855-857

ก^๑ ด^๑น. then, thus, therefore,
accordingly 亦, 於是, 所以, 故.

ก^๑ด^๑ ด^๑น. whether 不論, 亦好 —
เรา^๑บริก^๑ด^๑ เรา^๑ป^๑ริ^๑ด^๑ด^๑ เรา^๑ต^๑อ^๑
ทำ^๑ให้^๑บาง^๑คน^๑ซ^๑ด^๑ใจ whether we
consent or whether we
refuse, we shall offend
some one 不論我等承認或拒
絕, 我等終將得罪人 อย่างไร^๑ก^๑ด^๑
however, nevertheless. 無論,
如何, 雖則, 雖然.

ก^๑ตาม^๑ ด^๑น. notwithstanding, in-
spite of, whether. 縱使, 雖則.

ก^๑ไม่^๑เข^๑ิง not exactly 亦不盡然,
不像.

ก^๑ก^๑ ก. (1) to hatch, brood 孵蛋
(2) to hug, snuggle, dandle.
擁於懷中, 懷抱.

น. bulrush, esparato grass.
香蒲, 蘆葦之一種.

ก^๑ก^๑ก^๑ม น. Cyperus tegetefor-
mis. 荳蔻, 琉球蘭.

ก^๑ก^๑ น. clan, kingdom, faction,

self-interest party. 私黨, 朋
黨, 國 — พงศา^๑ว^๑ด^๑ว^๑ด^๑ม^๑ก^๑ก^๑

The Three Kingdoms 三國
演義, ก^๑ก^๑ม^๑น^๑ด^๑ง Kuo-min-
tong. 國民黨 (尤指中國國民黨)

ก^๑ก^๑ธ^๑ก^๑ณ^๑ท^๑ (กะ^๑ก^๑ด^๑ท^๑ะ^๑พ^๑ณ^๑) น. regalia,
insignia of royalty. 皇之寶器
(泰皇加冕禮所用者)

ก^๑ก^๑ น. (1) felly 輞, 輪之外圍.
(2) a kind of cake 一種泰
式甜食品

ก^๑ก^๑ก^๑ น. Kongkang, mangrove.
紅樹科, 茄藤.

ก^๑ก^๑การ น. duty, business. 事務
職務.

ก^๑ก^๑เว^๑ียน^๑ก^๑ำ^๑ก^๑เว^๑ียน the Wheel of
Life. 生命之輪, 天理, 循環.

ก^๑ก^๑จ^๑ก^๑ร น. (1) roulette, cogwheel
齒輪, 機輪. (2) a fabled
weapon. 一種印度神話武器.

ก^๑ก^๑น^๑ก^๑ น. T square. 丁字尺.

ก^๑ก^๑เต^๑ก^๑ น. an offering practi-
ced by monks. 僧侶舉辦之

獻祭儀式，俗稱做功德。

กงสี น. a company, partnership.

公司（尤指普通組合營商而言）。

กงสุล น. consul 領事 — ผู้ช่วย

กงสุล deputy consul 隨習領事。

กงสุลกิตติมศักดิ์ น. honorary consul 名譽領事。

กงสุลใหญ่ น. consul general 總領事。

กงสุลมิชิ น. consul misi 專任領事。

ก่ง ก. to bend (bow) 張開，彎起。

ก่งหน้าไม้ ก. to bend the bow. 張弓。

ก่งโค้ง ก. to bend one's body forward, arch. 躬身向前，彎成弓形。

กช น. lotus 蓮

กฎ (กต) น. regulation, rule. 定律，公式。

กฎกระทรวง น. ministerial re-

gulations 部令。

กฎเกณฑ์ น. rule, principal, limit, regulation, system. 規格，規則，原則，系統。

กฎของบอยล์ น. Boyle's Law. 波兒定律。

กฎของชาร์ล น. Charles's Law. 查里定律。

กฎข้อบังคับ น. rule, regulation. 規例，律例。

กฎธรรมชาติ น. natural law. 自然律。

กฎหมายสืบราชบัลลังก์ น. Law of Succession, Royal House Law. 皇室繼承法，皇室法。

กฎบัตรแห่งสหประชาชาติ น. The Charter of the United Nations. 聯合國憲章。

กฎหมาย น. law. 法律。

กฎหมายระหว่างชาติ น. international public law. 國際公法。

กฎหมายว่าด้วยสัญชาติ น. Law of Nationality. 國籍法。

กฎอัยการศึก น. Martial law 軍事戒嚴令。

กฐิน (กะถิน) น. (1) frame, embroidery frame. 繡規, 綑架。
(2) Kathin, the yellow robe offered to the monk. 獻僧黃袈裟。(尤指夏季所獻者)

กด ก. to press, depress 壓, 加壓, 按. น. (1) ความกด. pressure, depression. 壓力, 加壓. (2) ปลา กด catfish 鯰魚。

กดกระดิ่ง ก. to ring the bell. 按鈴。

กดขี่ ก. to maltreat, oppress. 壓迫, 虐待。

กดขี่ข่มเหง ก. to maltreat, treat badly. 虐待, 苦待。

กดราคา ก. to beat down the price 抑低價格。

กตเพลิง น. a kind of hawk. 一種鷹。

กตัญญู (กะตัญญู) จ. filial grateful. 孝的, 忠孝的, 知恩的。

กตัญญูกตเวที น. filial piety, filial gratitude. 孝行, 感恩。

กติกา น. regulation covenant. 規則, 規章。

กติกาสัญญา น. covenant, pact. 契約, 協定。

กถา น. speech. 言語, 言。

กถาหมุ่ น. preface, forward speech 序言, 引言, 開場白。

กทาการ จ. deformed, abhorrent 畸形的, 可憎的。

กทาจาร น. corrupt behavior, bad habit. 惡習, 不良嗜好。

กทาหาร น. unwholesome food. 不衛生的食品。

กน ก. to aim, intend to. 專心, 執意. จ. young, small, tender. 小的, 細的, 幼稚的。

กน ก. to wipe out, excavate. 剷, 斬荆披棘。

กนสร้าง ก. to cultivate, rebuild, excavate. 開闢, 開荒。

ก้น ก. (1) bottom, base. 底, 底部。

(2) buttock, hip. 臀部, 屁股。—

เนื้อสันกบ buttock steak 臀部

排肉。

ก้นกบ น. sacral extremity, coccyx.

尻。

ก้นทะเล น. bottom of the sea

海底。

ก้นบุหรี่ น. fag-end of a cigarette

烟尾, 烟蒂。

ก้นบึ้ง น. ยุงก้นบึ้ง malarial

mosquito, anopheles. 瘧蚊。

ก้นหอย น. spire, whirl 螺旋綫,

螺旋尖。

กนก (กะหนก) น. (1) gold 黃金。

(2) thorn 荆棘, 刺。

กนา น. girl, lass. 童女, 少女。

กนิษฐ (กะนิถ) น. the youngest

brother of sister 幼弟或幼妹。

กนิษฐา น. (1) small finger 小指

(2) concubine 妾, 小妻。

กบ น. (1) frog 青蛙 (2) smoo-

thing plane 鉋

ว. full, filled 满的, 充满的。

กบดาน ก. to lie flat on one's
abdomen. 偃卧, 卧伏。

กบฏ น. fastigium 屋脊

กบบิน น. flying frog 飛蛙

กบไสไม้ น. smoothing plane 鉋

กบฏ (กะบฏ) น. rebel, traitor,
riot. 叛徒, 叛黨. = ๗๗๓

ก. to rebel. 背叛, 叛反。

กบาล (กะพาน) น. brain - pan.

腦盖, 腦壳。

กบิล น. (1) red colour. 紅色,
赤色。

(2) law 法律, 法則。

กบิลเมือง น. the law for the state
國法。

กบิลพัสดุ์ น. Kapilavasdu. 迦比
羅國(印度城國)

กบฏ (กะปะนะ) ว. unlucky. 多難
的, 不吉的。

ก้ม ก. to bend down, stoop. 俯,
躬下。

ก้มศีรษะ ก. to bow one's head.
俯首, 低頭。

กัณหำกัณหำตา จ. with heart and soul, watchfully. 至誠的, 一味而作的, 一心一意的.

กมล (กะมล) น. (1) lotus. 蓮花.
(2) heart. 心, 心臟.
(3) remedy. 藥.

กมล น. lotus. 蓮花.

กร (กะ) น. (1) hand, arm. 手, 臂.
(2) duty, fee. 捐稅, 例費.
(3) ray, beam. 光, 光綫.
(4) doer, worker. 工作者,
— บริการ one who serves.
服務者, 服務員.

กรก (กะกรก) น. hail. 雹.

กรกฏ, กรกฏา (กะระกฏ) น. (1) crab. 蟹.
(2) vancer, crab. 巨蟹宮. (黃道帶之第四宮).

กรกฏาคม, กรกฏาคม น. July. 陽曆七月.

กรง น. cage, mew. 籠, 圍柵.

กรงขัง น. goal, custody, cage.

拘留所, 籠, 圍柵.

กรง น. finger-nail. 指甲.

กรณ (กะณ) จ. experienced, well-trained, wise 經驗豐富的, 熟練的, 老練的, 聰明的.

กรณประโยค น. (1) spelling 拼字, 綴字. (2) spell, charm 咒語.

กรณที่ น. (1) a jar with lid on, box. 有蓋之瓶, 匣. (2) evolution. 開方(數學) (3) dagger 劍.

กรณ (กะระณ) น. (1) affairs, incident occurrence, event. 事件, 遭遇. (2) surd 不盡數根(數學).

กรณีย น. affairs, duty. 事務, 事件.

กรณียกิจ น. duty, business, consignment. 事務, 職務.

กรด น. (1) acid 酸類 (2) water jar 水瓶

กรดกัดทอง น. aqua regia 王水

กรดกำมะถัน น. sulphuric acid 硫酸, 硫強水.

กรดเกลือ น. hydrochloric acid.

鹽酸

กรดคาบอิลิก น. carbolic acid.

炭酸

กรดเงิน น. nitrate of silver 硝

酸, 銀.

กรดดินปะสิวิ จ. nitric acid 硝酸

กรดถ่าน น. carbonic acid 炭酸

กรดลิวน น. anhydride 無水酸

กรดสารหนู น. arsenious acid.

砒酸

กรดส้ม น. arcetic acid 醋酸

กรน ก. to snore 發鼾

กรบ น. short spear for catching

fish. 刺魚之短尖槍.

กรบูร น. camphor 樟腦 = กราบูร

กรม จ. wounded, hurt. 受創傷的

น. bureau, department. 司, 廳,

局. (行政機關)

กรมกองทหาร น. battallion. 兵之

大隊.

กรรมการ น. committee, board of

committee. 董事局, 執行委會.

กรมเกรียม จ. haggard, emaciate.

憔悴的, 無精打彩的.

กรมกสิกรรม น. Department of

Agriculture 農務廳

กรมการขนส่ง น. Transport De-

partment 運輸廳

กรมการข้าว น. Rice Department

米糧廳, 米務廳.

กรมการค้าต่างประเทศ น. Depart-

ment of Foreign Trade. 對

外貿易廳

กรมการค้าภายใน น. Department

of Domestic Trade. 國內貿易

廳

กรมการบินพลเมือง น. Civil Avi-

ation Department. 民航廳

กรมการแพทย์ น. Department of

Medical Services. 醫務廳

กรมการรักษาดินแดน น. Territory

Defence Department 保衛國

土廳

กรมการศาสนา น. Department of

Religious Affairs 宗教事務廳

กรมการสนเทศ น. Department of

Commercial Intelligence 商業情報廳

กรมการสัตว์ทหารบก น. Veterinary and Remount Department

陸軍獸醫廳

กรมการอำเภอ น. District Board

縣府政務委員會

กรมข่าวทหารบก น. Directorate of Intelligence 陸軍情報廳

กรมจเรทหารบก น. Inspector general's Department 陸軍督察廳

กรมเจ้าท่า น. Harbour Department 港務廳

กรมชลประทาน น. Irrigation Department 水利廳

กรมตรวจการบัญชีสหกรณ์ น. Department of Co-operative Auditing 合作審計廳

กรมตรวจราชการแผ่นดิน น. Department of Inspectorate General 行政督察廳

กรมตำรวจ น. Police Department

警察廳

กรมทหาร น. Barrack 兵營

กรมทะเบียนการค้า น. Department of Commercial Registration 商業登記廳

กรมทางหลวงแผ่นดิน น. Department of State Highways 公路廳

กรมที่ดิน น. Land Department 土地廳

กรมธนารักษ์ น. Royal Treasury Department 貨幣廳

กรมบัญชีกลาง น. Comptroller General Department 中央會計廳

กรมประกันสังคม น. Social Insurance Department. 社會保險廳.

กรมประชาสงเคราะห์ น. Department of Public Welfare. 社會福利廳.

กรมประชาสัมพันธ์ น. Public Relations Department. 民衆聯

絡廳。

กรมประมง น. Department of Fisheries. 漁業廳。

กรมประมวลราชการแผ่นดิน น. Department of Information. 中央新聞情報廳。

กรมปศุสัตว์ น. Department of Livestock Development. 牲畜廳。

กรมป้องกันสาธารณะ น. Civil Defence Department. 公眾防衛廳。

กรมป่าไม้ น. Department of Forestry, Royal Forest Department. 森林廳。

กรมไปรษณีย์โทรเลข น. Post and Telegraph Department. 郵務電報廳。

กรมยุทธม น. Regimental Combat Team. 混合旅。

กรมแผนที่ น. Survey Department. 地輿廳。

กรมพลศึกษา น. Physical Educa-

tion Department. 體育廳。

กรมพลธิการทหารบก น. Quartermaster General's Department. 陸軍軍需廳。

กรมพิธีการทูต น. Protocol Department. 禮賓司。

กรมมหาดไทย น. Department of Interior. 內政廳。

กรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ น. Department of Kaseisart University. 農業大學廳。

กรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ น. Department of University of Medical Science. 醫科大學廳。

กรมยุโรปและอเมริกา น. Europe and America Department 歐美司。

กรมยุทธการทหารบก น. Directorate of Operations. 陸軍戰略廳。

กรมโยธาเทศบาล น. Department of Public Municipal Works. 市政工務廳。